

Hallhrif

(1)

Klassískt Drude líkan fyrir rafendur í efni

Fyrir lína eind gildir

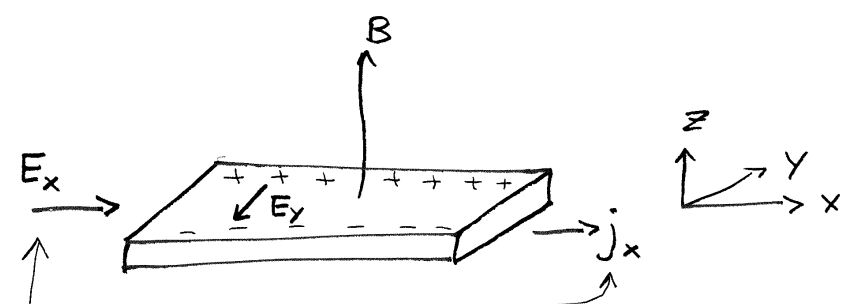
$$\frac{d\bar{p}(t)}{dt} = \bar{F}(t) - \frac{1}{\tau} \bar{p}(t)$$

Skriðþunga-
breyting

Krættur vegna
raf og segul-
sviðs.

náningur vegna
árekstra við
öheimindi
 τ : Slökunartími
(tími milli árekstra)

(2)

svið til að ræta ströum í gegnum efnið

höfði rafenda \rightarrow $\begin{matrix} \leftarrow v_x \\ \searrow \\ -e\bar{v} \times \bar{B} \end{matrix}$

segulsviðið sveigir rafendurnar til vinstri,

misdræifing hleðslu kemur upp rafsvidi E_y

þegar jafn stöðugur ströumur flýtur um efnið gildir $\frac{dp}{dt} = 0$

$$\rightarrow \bar{F}(t) - \frac{1}{\tau} \bar{p}(t) = 0$$

$$-e \left\{ \bar{E} + \frac{\bar{p}}{m} \times \bar{B} \right\} - \frac{\bar{p}(t)}{\tau} = 0$$

$$\frac{\bar{p}}{m} = \bar{v}$$

(3)

Greinum í Kartísk hnit

$$(1) \quad 0 = -eE_x - p_y \left(\frac{eB}{m} \right) - \frac{p_x}{\tau}$$

$$(2) \quad 0 = -eE_y + p_x \frac{eB}{m} - \frac{p_y}{\tau}$$

Áður höfum við skilgreint straum-
þéttleika og Drude leiðni

$$\vec{J} = -ne\vec{v}_d = \nabla_0 \vec{E}, \quad \nabla_0 = \frac{ne^2\tau}{m}$$

rafspennu þéttleiki rekivæði

þegar ekki er ytra segulsvið var.

Nú er segulsvið

margföldum (1) og (2) með $-\frac{ne\tau}{m}$

(4)

$$(1) \rightarrow \nabla_0 E_x = \omega_c \tau j_y + j_x$$

$$(2) \rightarrow \nabla_0 E_y = -\omega_c \tau j_x + j_y$$

Þessar jöfnur má skrifa sem

$$\begin{pmatrix} E_x \\ E_y \end{pmatrix} = \frac{1}{\nabla_0} \begin{pmatrix} 1 & \omega_c \tau \\ -\omega_c \tau & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} j_x \\ j_y \end{pmatrix}$$

þá

$$\vec{E} = \hat{g} \vec{J}$$

↑ edlisviðnámsfylki

Stökun utan hornalínu $\rightarrow 0$
þ. $B \rightarrow 0$ (og þess vegna $\omega_c \rightarrow 0$)

segulsviðið breytir skalar
g yfir í fylki \hat{g}

Snúnum sambandinu við

(5)

$$\left(\vec{\rho}\right)^{-1} \vec{E} = \vec{J}$$

Þá

$$\boxed{\vec{J} = \vec{\nabla} \vec{E}}$$

$$\text{með } \vec{\nabla} = \left(\vec{\rho}\right)^{-1} = \frac{\nabla_0}{1 + \omega_c^2 \tau^2} \begin{pmatrix} 1 & -\omega_c \tau \\ \omega_c \tau & 1 \end{pmatrix}$$

edlisleidni fylki

$$= \begin{pmatrix} \nabla_{xx} & \nabla_{xy} \\ \nabla_{yx} & \nabla_{yy} \end{pmatrix}$$

Stökunutan hornalínu hverja þ. $B \rightarrow 0$

Við sjáum þú að almennit gildir

$$\nabla_{xy} = -\frac{\rho_{xy}}{\rho_{xx}^2 + \rho_{xy}^2} \quad \left(\nabla_{xy} = -\nabla_{yx}\right)$$

$$\nabla_{xx} = \frac{\rho_{xx}}{\rho_{xx}^2 + \rho_{xy}^2}$$

(6)

$$\nabla_{xy} = -\frac{\nabla_0 \omega_c \tau}{1 + (\omega_c \tau)^2}$$

$$\left\{ \begin{aligned} &= \frac{-\nabla_0 (1 + \omega_c^2 \tau^2) + \nabla_0}{\omega_c \tau (1 + (\omega_c \tau)^2)} \\ &= -\frac{\nabla_0}{\omega_c \tau} + \frac{\nabla_0}{\omega_c \tau} \frac{1}{1 + (\omega_c \tau)^2} \end{aligned} \right.$$

$$= -\frac{ne}{B} + \frac{1}{\omega_c \tau} \nabla_{xx}$$

og

$$\nabla_{xy} = -\frac{\nabla_0 \omega_c \tau}{1 + (\omega_c \tau)^2} = -\omega_c \tau \nabla_{xx}$$

$$\boxed{\uparrow \text{ tengsl } \nabla_{xy} \text{ og } \nabla_{xx}}$$

I tilraun gildir $j_y = 0$

7

$$j_x = \nabla_{xx} E_x + \nabla_{xy} E_y$$

$$j_y = \nabla_{yy} E_y + \nabla_{yx} E_x = 0$$

$$\rightarrow \frac{E_x}{E_y} = - \frac{\nabla_{yy}}{\nabla_{yx}}$$

$$\rightarrow \left(\frac{j_x}{E_y} \right) = \nabla_{xx} \frac{E_x}{E_y} + \nabla_{xy}$$
$$= \frac{\nabla_{xx}^2}{\nabla_{xy}} + \nabla_{xy}$$

$$\left\{ = - \frac{\nabla_{xx}^2}{\omega_c \tau \nabla_{xx}} + \nabla_{xy} = - \frac{\nabla_{xx}}{\omega_c \tau} + \nabla_{xy} \right\}$$

$$= \left(- \frac{ne}{B} \right)$$

Það sem er mælt $E_y = \rho_{yx} j_x + \rho_{yy} j_y$

$$\rightarrow \frac{j_x}{E_y} = \frac{1}{\rho_{yx}}$$

Lika er mælt

8

$$\left(\frac{j_x}{E_x} \right) = \nabla_{xx} + \nabla_{xy} \frac{E_y}{E_x}$$
$$= \nabla_{xx} + \frac{\nabla_{xy}^2}{\nabla_{xx}}$$

$$\left\{ = \nabla_{xx} + \omega_c^2 \tau^2 \nabla_{xx} \right\}$$
$$= \nabla_{xx} (1 + (\omega_c \tau)^2) = \nabla_0$$

Skilgreindur er Hall stuðull

$$R_H = \frac{E_y}{j_x B} = - \frac{1}{ne}$$

Beim mæling á rofseindum þetta leita og for mætti hleðslubera

Skammta Hallhrif (Klaus v. Klitzing ⁹
1980)

við lágt T og hátt B

í hálfleiðurum

Vörður $\frac{j_x}{E_y} = -i \frac{e^2}{h}$

með $i = 1, 2, 3, \dots$, $h =$ Plancksfasti

og $\frac{j_x}{E_x} = 0$ samtúnis

$\rightarrow \nabla_{xx} = 0$ og $\nabla_{yx} = i \frac{e^2}{h}$

leiðni aðeins hátt náttúru föstunn

e og h

Nobelsverðlaun 1985

10

$$\nabla_{xx} = 0 \rightarrow \rho_{xx} = 0$$

$$\rightarrow \rho_{xy} = \frac{h}{ie^2} \leftarrow$$

Náttúrlegur skammtur e^2 viðnám

leiðni og e^2 viðnám í x -áttina

sem samtúnis 0 , $\nabla_{xx} = 0$

$$\rho_{xx} = 0$$

↑ aðeins hátt þorsennun fylltis-
stærði er að ræða

Jafnvel án segulsveislu
viðnám og leiðni oft fylltis-
stærði

Viðnámstærðall

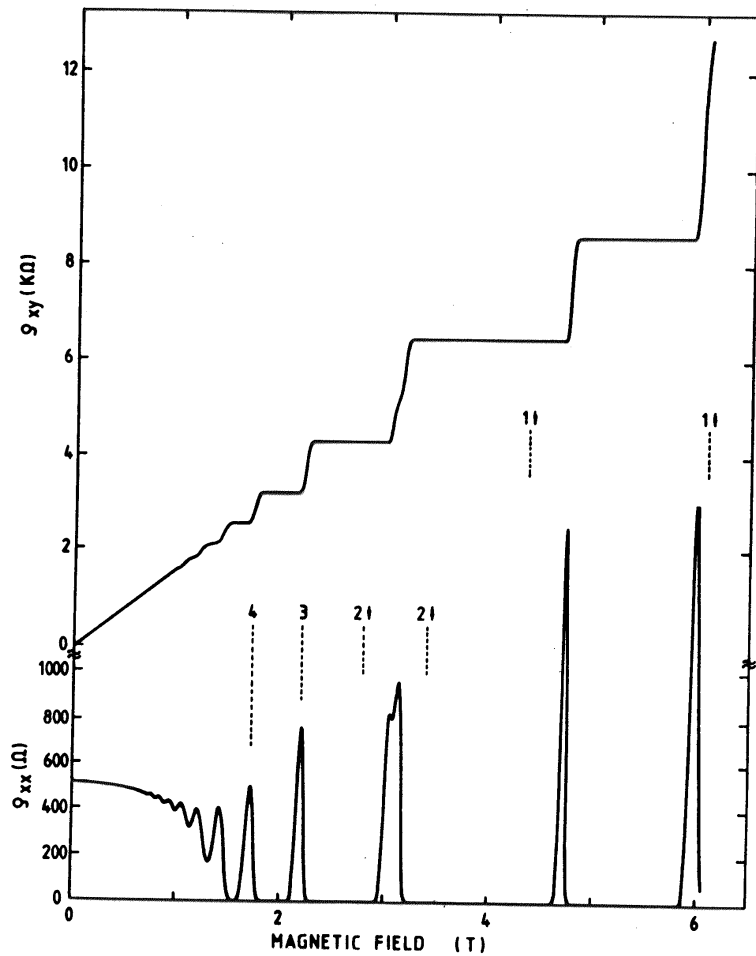

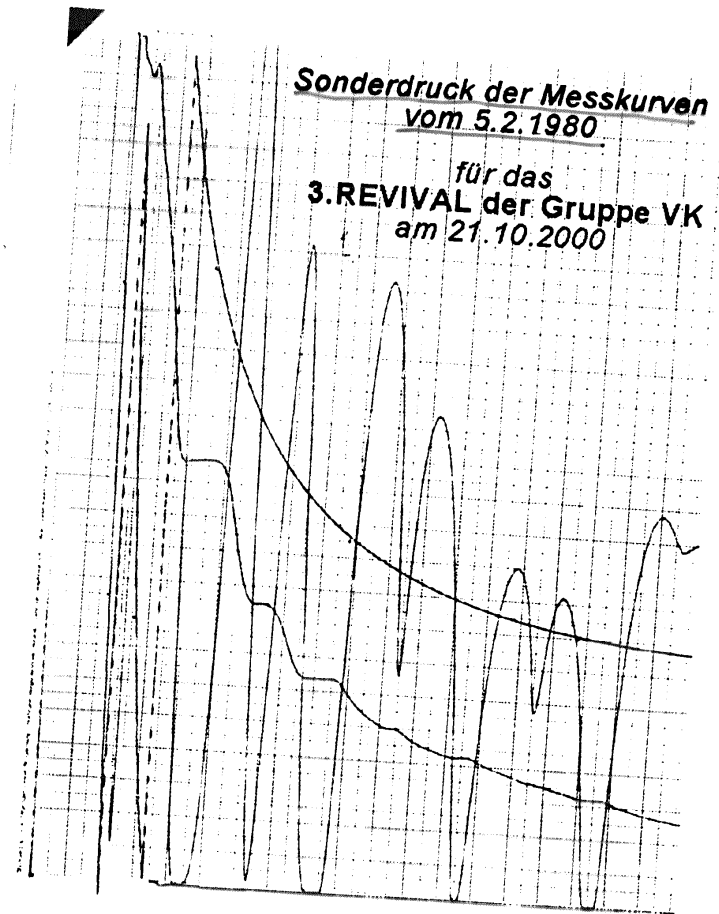
Fig. 14. Experimental curves for the Hall resistance $R_H = \rho_{xy}$ and the resistivity $\rho_{xx} \sim R_x$ of a heterostructure as a function of the magnetic field at a fixed carrier density corresponding to a gate voltage $V_g = 0V$. The temperature is about 8mK.

This analysis is based on the equation

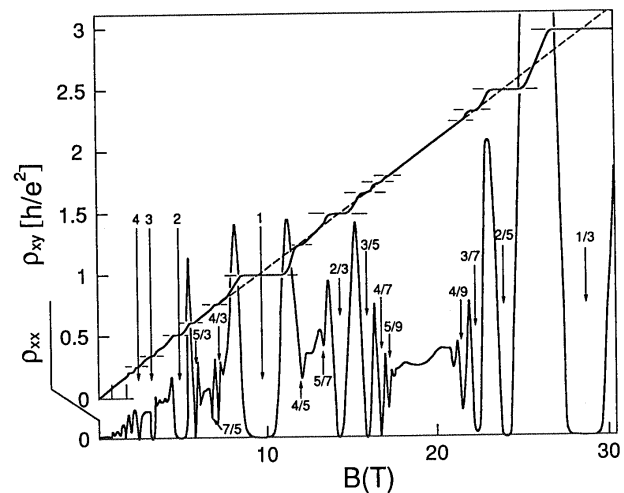
$$\frac{1}{C} = \frac{1}{e^2 \cdot D(E_F)} + \text{const.} \quad (19)$$

The combination of the different methods for the determination of the DOS leads to a result as shown in Fig. (20). Similar results are obtained from other experiments, too [33, 34] but no theoretical explanation is available.

If one assumes that only the occupation of extended states influences the Hall effect, than the slope $d\rho_{xy}/dn_s$ in the plateau region should be dominated

Eu, 1982 brottölukrif

D.C. Tsui, H. Störmer, R.B. Laughlin
Nöbelsverðlaun 1998

$$\rho_{xy} = \frac{h}{i e^2}$$

$$i = 1/3, 2/3, \dots$$

Heiltölukrif: Landau-stig, staðbinding

Brottölukrif: víxlverkun rafleinda
→ ósamþjappanlegur
vökví
Sgudareindir m. brottölukrif